

VALTIONEUVOSTON KANSLIA
STATSRÅDETS KANSLI

Beteendevetenskaplig verksamhet

Beteendevetenskaplig verksamhet präglas av ett tvärvetenskapligt förhållningssätt till beslutsfattande och förändringar i människors beteende. Beteendevetenskaper använder sig av aktuell forskning inom psykologi, socialpsykologi, neurovetenskap och andra samhällsvetenskaper. I bästa fall kommer tillämpningen av beteendevetenskapens principer i den dagliga politiska beredningen och i det dagliga beslutsfattandet att leda till både mer genomslagskraftig reglering och bättre politiska åtgärder.

Utgångspunkten för en förvaltning som är människoorienterad och beaktar beteendet är att vi känner igen lagbundenheterna i människors sätt att hantera information och deras inverkan på vårt beteende i vardagen. Vi kan också se vilka antaganden och förväntningar de

anställda och beslutsfattarna inom förvaltningen har när det gäller människors agerande och hur dessa påverkar samhällspolitiken. Med hjälp av beteendevetenskapen forskar man i hur medborgarna i själva verket tänker, upplever och agerar.

Beteendevetenskapliga innovationer har påverkat utvecklingen av förvaltningen inom flera olika politikområden. Politiken är oskiljaktigt kopplad till människors beteende. En medvetenhet om detta ökar förståelsen för hur man med hjälp av beteendevetenskap kan lösa även svåra sociala problem genom god förvaltning.

FINBEPOL som stöd för statsrådet

Vid statsrådets kansli finns FINBEPOL-team (Teamet för beteendepolitik i Finland). Syftet är att främja och stödja en människoorienterad politik och förvaltning som beaktar särdrag i beteendet och grundar sig på forskningsbaserad information.

Verksamheten startade i form av projektet Beteendevetenskaplig rådgivning i oktober 2020 som svar på ett behov till följd av coronapandemin. Det visade sig dock snart att det också inom andra områden av förvaltningen

och politiken behövs en djupare förståelse för beteende och hur det förändras.

FINBEPOL samarbetar med aktörer inom den offentliga förvaltningen, stärker förvaltningens kompetens och bedriver experimentell forskning. Genom pilotstudier och försök kan man i förväg utreda vilken typ av verksamhetsätt som kan ge bättre slutresultat inom olika politikområden.

FINBEPOL-team fungerar också som en länk till forskningsorganisationer och forskarsamhället. FINBEPOL utvecklingsgrupp har som medlemmar flera erfarna forskare och experter inom beteendevetenskap. Strategiavdelningen vid statsrådets kansli ansvarar för arbetet.

FINBEPOL-team fungerar också som förmedlare av de senaste forskningsrönen inom statsförvaltningen och ordnar frukostevenemang som är öppna för alla och upprätthåller Beteendevetenskapliga nätverket. FINBEPOL svarar också för den beteendevetenskapliga forskningsöversikten som utkommer fyra gånger om året. Översikten finns på statsrådets kanslis webbplats på vnk.fi/kayttaytymistieteellinen_toiminta (på finska, svenska och engelska).

Medborgarpulsen samlar in aktuell information

Beteendevetenskaplig forskning utgår ofta från behovet av att bättre förstå ett problem som förekommer inom ett visst politikområde. Det går att närma sig ämnet bland annat med hjälp av enkäter och medborgarintervjuer. Med hjälp av Medborgarpulsen-enkäten utreder man medborgarnas åsikter om aktuella ämnen och myndigheternas verksamhet samt svarspersonernas sinnesstämningar och förväntningar inför framtiden. Statistikcentralen ansvarar för insamlingen av enkätmaterial på uppdrag av statsrådet. Den första Medborgarpulsen-enkäten genomfördes i april 2020 och enkäten upprepas med ungefär en månads mellanrum. Svarspersonerna byts ut vid varje omgång. En inbjudan till webbenkäten skickas till svarspersonerna per sms och enkäten kan besvaras på finska, svenska och engelska.

FINBEPOL aktiviteter

Ungas valdeltagande

I samband med välfärdsområdesvalet 2022 genomfördes för första gången i Finland ett försök där man undersökte hur en sms-påminnelse påverkar ungas valdeltagande. I försöket fick unga (18–29-åriga) röstberättigade information om tidsschemat för och rösträtten i välfärdsområdesvalet vid två olika tillfällen. Syftet med undersökningen var att ta reda på om sms-påminnelsen ökar valdeltagandet. Försöket genomfördes i samarbete med Kettu-arbetsgruppen, justitieministeriet och Åbo universitet.

Utredning om beredskap för kris- och störningssituationer

I en utredning som publicerades av arbetsgruppen Kettu i april 2022 gjordes en bedömning av hur beredskap, aktiv verksamhet och sammanhållning stöder medborgarnas psykiska kristålighet. Utredningen baserar sig på en Medborgarpulsen-enkät som genomförts på uppdrag av statsrådets kansli samt medborgarintervjuer. I utredningen konstateras att beredskap är en medborgarfärdighet som är nödvändig för alla och den behöver uppmuntras på ett aktivt och konsekvent sätt. Betydelsen av delaktighet och samhörighet betonas i kris- och störningssituationer. Medborgarna behöver stöd från andra i dessa situationer, men de vill också hjälpa till efter egen förmåga.

Mer information

Maarit Lassander, specialsakkunnig
maarit.lassander@gov.fi

Emmi Korkalainen, specialsakkunnig
emmi.korkalainen@gov.fi

vnk.fi/kayttaytymistieteellinen_toiminta
(på finska, svenska och engelska)